

Socialförvaltningen
Stockholms stad

Stockholms stad, Socialnämnden
105 35 Stockholm

2017-11-29
1.6.1-575/2017
Registraturet

Ärendet

Tillsyn av hem för vård eller boende (HVB) för barn och unga vid Utsikten HVB i Stockholm.

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) avslutar ärendet.

Skälen för beslutet

IVO:s tillsyn har huvudsakligen visat följande:

- Det har inte framkommit några omständigheter som tyder på att bemanningen inte är tillräcklig för att ge förutsättningar för att tillgodose de behov av vård som de placerade personerna har och som säkerställer en trygg och säker vård.
- Det har inte framkommit några omständigheter som tyder på att personalens sammantagna utbildningar och erfarenhet inte är tillräcklig för att möta de behov av vård som målgruppen har och säkerställa en trygg och säker vård.
- Det har inte framkommit några omständigheter som tyder på att föreståndaren inte har den sammantagna kompetens som behövs för att kunna leda, utveckla och följa upp verksamheten.
- Verksamheten genomför lämplighetsbedömningar men dokumenterar inte lämplighetsbedömningar till fullo. Utifrån att verksamheten kommer att läggas ned den 31 januari 2018 kräver IVO inga åtgärder gällande bristande dokumentation.
- Verksamheten genomför förbättringsåtgärder utifrån vad som framkommit i klagomål, synpunkter och rapporter.
- Verksamheten arbetar med att skapa trygghet och säkerhet för de inskrivna.

Övergripande fokus för tillsynen har varit att genom samtal med personal få kännedom om hur verksamheten fungerar i de delar som har betydelse för att barn och unga ska få en trygg och säker vård. Tillsynen har mot bakgrund av fokuset inriktats på bemanningen, personalens kompetens, lämplighetsbedömningar, förbättringsåtgärder och arbete med säkerhet och trygghet

Bemanning

IVO bedömer att det vid inspektionen inte har framkommit några omständigheter som tyder på att bemanningen inte är tillräcklig för att ge förutsättningar för att tillgodose de behov av vård som de placerade personerna har och som säkerställer en trygg och säker vård.

Av intervjun och inskickad lista framgår att under dag- och kvällstid finns två personal i tjänst. Under natten tjänstgör en personal. Nattpersonalen har vaken tjänstgöring. Föreståndare och gruppledare anser att bemanningen är tillräcklig förutsatt att verksamheten tar emot rätt målgrupp där ungdomarna är relativt självständiga.

Av 6 kap. 1 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2016:55) hem för vård eller boende framgår att vid ett hem för vård eller boende ska det finnas bemanning som ger förutsättningar för att tillgodose de behov av vård som de placerade personerna har och som säkerställer en trygg och säker vård.

Av 6 kap. 2 § HSLF-FS 2016:55 framgår att hem för vård eller boende ska vara bemannat dygnet runt om hemmet tar emot barn. Hemmet behöver dock inte vara bemannat under de tider på dygnet då de placerade personerna inte vistas där. Under dessa tider ska det finnas personal tillgänglig som kan infinna sig i hemmet utan oskäligt dröjsmål.

Personalens kompetens

IVO bedömer att det vid inspektionen inte har framkommit några omständigheter som tyder på att personalens sammantagna utbildningar och erfarenhet inte är tillräcklig för att möta de behov av vård som målgruppen har och säkerställa en trygg och säker vård.

Av intervjun och inskickad lista framgår att både föreståndaren och gruppledaren har eftergymnasial utbildning som är relevant för målgruppen. Föreståndaren är beteendevetare samt har en

magisterexamen i ledarskap och organisation. Gruppledaren är utbildad socionom. Resten av personalen har varierad grad av eftergymnasial kompetens som är relevant för målgruppen. Tillsvidareanställd personal är t.ex. utbildad till beteendevetare och har gått fristående kurser på universitet. Av tillsvidare anställd personal har fyra anställda eftergymnasial utbildning. De två vikarierar som verksamheten använder har gymnasieutbildning. Av fem tillsvidareanställda har tre anställda erfarenhet av liknande arbete.

Personalen har handledning varannan vecka. Endagskurser inom MI (motiverande intervju), psykisk ohälsa och dokumentation har personalen erbjudits att gå.

Av 3 kap. 3 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, framgår att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. För utförande av uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet.

Av 5 kap. 2 § HSLF-FS 2016:55 framgår att personalen i ett hem för vård eller boende ska ha den utbildning, erfarenhet och personliga lämplighet som behövs för att kunna utföra sina arbetsuppgifter. Personal som ger behandling enligt en viss metod ska även ha en relevant utbildning för den. Personalens sammantagna kompetens vad gäller utbildning och erfarenhet ska ge förutsättningar för att möta de behov av vård som målgruppen har och säkerställa en trygg och säker vård. Personalen bör ha minst en 2-årig eftergymnasial utbildning. Flertalet bör ha en utbildning med inriktning mot socialt arbete, socialpedagogik eller beteendevetenskap.

Av 5 kap. 3 § HSLF-FS 2016:55 framgår att den som bedriver verksamhet i form av hem för vård eller boende ska se till att personalen får den introduktion, handledning och kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter.

Lämplighetsbedömning

Verksamheten genomför lämplighetsbedömningar men dokumenterar inte lämplighetsbedömningar till fullo. Utifrån att verksamheten kommer att läggas ned den 31 januari 2018 kräver IVO inga åtgärder gällande bristande dokumentation.

Av intervjun och inskickat underlag framgår inte hur lämplighetsbedömningen gjorts i de tre senaste inskrivningsbesluten. Verksamheten har beskrivit hur lämplighetsbedömningar går till men har inte uppvisat hur dessa dokumenterats i de tre specifika ärendena. Verksamheten har även kompletterat med en matchningsmall som används vid inskrivningar.

En eventuell inskrivning börjar genom att ansvarig socialtjänst ringer eller mailar platsförfrågan antingen centralt i kommunen eller till gruppledare. En blankett som benämns intervjuformulär fylls i och gruppledaren har även en annan blankett som stöd där fyra punkter ingår; sysselsättning, hälsa, beteende/personlighet och kapacitet att klara sig själv (missbruk eller tidigare problem).

Utifrån denna information görs en matchning vilket stöd som boendet kan ge utifrån antal ungdomar i boendet och vilken problematik ungdomen har och om personalen har den kompetens som behövs. Oftast önskar ungdomen komma på studiebesök vilket då bokas in. Inflyttning planeras av gruppledaren. Inskrivningsbeslutet dokumenteras som första journalanteckning i ungdomarnas akt och där framgår det att föreståndaren står för inskrivningsbeslutet.

Av 3 kap. 11 § socialtjänstförordningen (2001:937), SoF, framgår att det är föreståndaren som ska besluta om in- och utskrivning i ett HVB. Vid inskrivning ska det särskilt kontrolleras att hemmet är lämpligt med hänsyn till den enskildes behov, ålder, utveckling, utbildning och personliga förhållanden i övrigt. Har huvudmannen bestämt en annan ordning för inskrivningen ska denne meddela Inspektionen för vård och omsorg vad som gäller.

Av 3 kap. 3 § HSLF-FS 2016:55 framgår att vid lämplighetsbedömningen ska det särskilt beaktas hur personens behov av vård kan tillgodoses med hänsyn tagen till de arbetssätt och metoder som hemmet använder och personalens kompetens. Det ska även göras en bedömning av om vården kan ges under trygga och säkra former. Vidare ska det beaktas om placeringen kan innebära negativ påverkan mellan de placerade personerna. Det bör beaktas om skillnader i problembild, ålder och mognad samt kön mellan de placerade personerna kan komma att påverka placeringen negativt.

Av 3 kap. 4 § HSLF-FS 2016:55 framgår att om ett hem för vård eller boende bedöms lämpligt för den person som ansökan om inskrivning gäller ska bedömningen dokumenteras.

Förbättringsåtgärder med anledning av inkomna rapporter, synpunkter och klagomål.

IVO bedömer att verksamheten genomför förbättringar med anledning av inkomna rapporter, synpunkter och klagomål.

Av intervjun framgår att ungdomarna kan lämna klagomål muntligen och skriftligen. Klagomålsblanketten finns på olika språk och ungdomen kan vid behov få hjälp av personalen att fylla i en blankett. Klagomål tas sedan upp i samband med personalkonferensen. Skriftliga

klagomål scannas in och mailas till föreståndare och gruppleddare. Muntliga klagomål noteras i minnesanteckningarna som skrivs i samband med personalkonferensen. Beslut om åtgärd och återkoppling tas vid konferensen. Återkoppling till ungdomen ansvarar föreståndare, gruppleddare eller kontaktperson för.

Klagomål det senaste året har handlat om asyl- och matfrågor samt boenderegler. Exempel som ges är vilka matvaror som inhandlas samt att det inte finns tillräckligt med mat. I samband med husmötet utser ungdomarna idag en matgrupp som är delaktig då matbeställningar görs. Klagomål gällande boenderegler har handlat om att kompisar inte får stanna under natten och att personalen kommer och ser till ungdomarna/knackar på i samband med morgnar, kvällar samt nätter. Detta görs i syfte att se till att ungdomarna kommer till skolan och att inte obehöriga finns i fastigheten.

Av 5 kap. 3 § Socialstyrelsens föreskrift och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete SOSFS 2011:9 framgår bl.a. att den som bedriver socialtjänst ska ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamhetens kvalitet från t.ex. vård- och omsorgstagare och deras närstående, personal, vårdgivare, myndigheter och de som bedriver socialtjänst.

Av 5 kap. 5 § SOSFS 2011:9 framgår att det i 14 kap. 6 § SoL finns bestämmelser om skyldigheten att utan dröjsmål dokumentera, utreda och avhjälpa ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande.

Arbete med att skapa trygghet och säkerhet.

IVO bedömer att verksamheten arbetar med att skapa trygghet och säkerhet för de placerade.

Av intervjun framkommer att verksamheten har rutiner vad personalen ska göra om ungdomar kommer till boendet påverkad. I verksamheten är det inte tillåtet med droger och/eller alkohol.

Personalen försöker bl.a. hålla sig à jour med de politiska förändringarna som rör hur Migrationsverket ska hantera ansökningar om uppehållstillstånd. Detta för att kunna möta ungdomarnas behov av stöd på ett bättre sätt. För att skapa trygghet har en jurist bjudits in till boendet för att prata om processen gällande ansökningsförfarandet. Det är viktigt att personalen följer upp med ungdomarna att de förstår och är förberedda inför ett beslut från Migrationsverket.

Då verksamheten ligger högt uppe i en fastighet har fönstren i boenderummen varit låsta under en tid för att minska risken för självmord. En period ändrade verksamheten detta beslut då

ungdomarna upplevde verksamheten som ett fängelse. För några veckor sedan försökte dock en ungdom hoppa från balkongen. En timvikarie stod bakom och drog in ungdomen. Efter denna händelse har verksamheten återgått till att fönstren skall vara låsta.

Av 3 kap. 3 § SoL framgår att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet.

Av 4 kap. 4 § SOSFS 2011:9 framgår att den som bedriver socialtjänst för varje aktivitet ska utarbeta och fastställa de rutiner som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet. Rutinerna ska dels beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur en aktivitet ska utföras, dels ange hur ansvaret för utförandet är fördelat i verksamheten.

Av 2 kap. 3 § HSLF-FS 2016:55 framgår att den som bedriver verksamhet i form av hem för vård eller boende ska fastställa rutiner för hur personalen ska förebygga och uppmärksamma samt även agera vid kränkningar, övergrepp, hot, våld och självskadebeteenden. Vidare framgår att den som bedriver verksamhet i form av hem för vård eller boende ska fastställa rutiner för hur en drogfri miljö ska upprätthållas.

Underlag

IVO genomförde den 31 oktober 2017 en föranmäld inspektion av Utsikten HVB. Vid inspektionen intervjuades föreståndare och gruppleddare. Inga barn/ungdomar önskade samtala med inspektörerna. Före inspektionen inhämtades en lista över personalens och föreståndarens kompetens, en bemanningslista samt avidentifierade kopior av verksamhetens tre senaste inskrivningsbeslut med tillhörande dokumentation av lämplighetsbedömningen.

Personalen har faktakontrollerat protokollet från inspektionen.

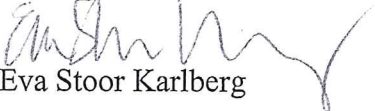
Ytterligare information

IVO ska enligt 3 kap. 19 § SoF inspektera HVB för barn och unga minst en gång per år. Inspektionerna kan vara föranmälda eller oanmälda. Den som inspekterar verksamheten ska samtala med de barn och unga som samtycker till det.

Utsikten HVB är ett kommunalt boende för barn och ungdomar i åldern 16-20 år som söker asyl, fått besked om tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd. Verksamheten har 20 platser. Vid inspektionen var 19 pojkar i åldern 15-18 år inskrivna. Verksamheten kommer att läggas ned den 31 januari 2018.

Beslut i detta ärende har fattats av beslutsfattare Eva Stoor Karlberg. I handläggningen har inspektör Samira Aqil deltagit. Inspektör Gunilla Rönnqvist har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Eva Stoor Karlberg

Gunilla Rönnqvist

Kopia till: Verksamheten